

روش های نابود کردن علف های هرز

مهندس نسرين صباحی

عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی کرمان

ها حتی امکان از سطح باغ جمع آوری گردند تا جلوی گسترش بیشتر آلودگی گرفته شود.

مبارزات زراعی را نمی توان به طور فراگیر مورد استفاده قرار داد. در این روش معمولاً از کاشت گیاهان پوششی مفید بهره می برند؛ اما در مناطق پسته خیز به دلیل کمبود آب، خیلی نمی شود از این روش استفاده کرد. در مبارزه زراعی از پوشش پلاستیک های تیره در کف باغ هم استفاده می کنند. در این روش گرما باعث می شود که یکسری از این علف های هرز از بین بروند.

در نهایت این علف ها از طریق شیمیایی کنترل می شوند. در مبارزه شیمیایی عمدتاً از علف کش های گلایفوسیت و پاراکوات استفاده می شود که اولی یک علف کش سیستمیک و دومی تماسی است. گلایفوسیت از طریق برگ جذب شده و داخل ریشه می شود و به قسمت های مختلف می رود و از فتوسنتز جلوگیری کرده و باعث ضعف علف هرز و از بین رفتن آن می گردد. پاراکوات فقط روی قسمت هایی که توسط سم پوشش داده می شود اثر می گذارد.

برای مبارزه شیمیایی، در نظر داشتن زمان مبارزه بسیار ضروری است؛ بهترین زمان مبارزه، در مرحله ی قبل از بذردهی است؛ چون اگر بذر علف هرز در سطح باغ رها شود، آلودگی خیلی بیشتر می شود. از بین بردن علف های هرز چند ساله ی سرسخت، دشوار است و باید صبوری به خرج داد. طی یک یا دو سال نمی توان آنها را ریشه کن کرد. بلکه باید با انواع روش ها، ریشه ها را تضعیف نمود و نهایتاً آنها را خشکاند.

معمولاً ۱۰ تا ۱۲ لیتر سم گلایفوسیت در هکتار برای علف های دائمی استفاده می شود و ۴ تا ۵ لیتر هم برای علف های یک ساله کافی است. در جاهایی که اسیدیت (pH) آب بالا است می توان موادی اضافه نمود که از اسیدیت آب سمپاشی بکاهند. همچنین استفاده از کود سولفات آمونیوم ۲ درصد برای افزایش اثربخشی سموم علف کش و پایین آوردن میزان علف کش مورد استفاده، قابل توصیه است.

علف هرز را به باغ نمی دهند. استفاده از کودهای دامی نپوسیده می تواند عامل دیگری برای انتقال علف های هرز باشند؛ بطور مثال برخی از علف ها در باغ های پسته وجود نداشته اند، اما متأسفانه از جاهای دیگر آمده اند و غیر بومی اند که معمولاً حالت تهاجمی بیشتری دارند و خیلی سریع رشد می کند، تکثیر پیدا می کنند و ریشه کنی آنها خیلی مشکل است.

دوم مبارزه مکانیکی و زراعی است. در مبارزه مکانیکی از شخم و دیسک استفاده می شود. مبارزه مکانیکی بیشتر برای علف های هرز یک ساله بکار می رود. در این مورد، شخم عمیق زمستانی بسیار موثر است که باعث می شود بعضی از علف های خفته رو بیایند و بعد از آبیاری در سال زراعی بعد با مبارزه شیمیایی از بین بروند.

منتها برای از بین بردن علف های هرزی مانند مرغ (هریز) و یا قیاق باید تدبیر دیگری اندیشید، چون تنها با شخم زدن و رها کردن آنها در سطح باغ، باعث تکثیر بیشتر آنها می شویم. بنابراین باید ریزوم

منبع علف های هرز در باغ های پسته بسیار غنی است و بیش از ۶۰ گونه علف هرز در این باغ ها شناسایی شده که از این تعداد برخی غالب هستند. یکسری از علف های هرز هم در کانال های آبیاری موجودند و به سرعت تکثیر می شوند و رشد می یابند و باعث کاهش راندمان آبیاری می شوند.

این علف ها به شکل های مختلف تکثیر پیدا می کنند، هم از طریق بذر و هم اندام های رویشی (ریزوم ها). باید توجه داشت که فراوانی بذر علف های هرز بسیار زیاد بوده و رشد سریع این علف ها باعث شده که خودشان را به مرحله ای برسانند که با درختان پسته رقابت کنند؛ مخصوصاً درختانی که جوان هستند. این درختان نسبت به درختان بزرگ آسیب پذیرترند.

در باغ هایی که به روش غرقابی آبیاری می شوند در جاهایی که گودال است، آب تجمع پیدا می کند و علف های هرز در آن قسمت ها رویش و تراکم شان بالا می رود و آب را به سرعت جذب می کنند و راندمان آب را پایین می آورند. همچنین این علف ها در جذب مواد غذایی و عناصر رقابت می کنند و باعث تضعیف درختان می گردند. کما اینکه بعضی از این علف ها ترشحاتی دارند که روی ریشه درخت اثر می گذارد. حتی برخی علف ها روی ریشه درخت پسته رشد می کنند و مواد غذایی را دریافت می کنند. البته بعضی ها هم پناهگاه آفات هستند، مثلاً میزبان سن پسته یا بعضی از بیمارها هستند که بعدها روی درخت منتقل می شوند. بعضی از آنها به دور درخت می پیچند و از رسیدن نور به درختان جلوگیری می کنند. به عبارت ساده تر خسارات کمی و کیفی به بار می آورند.

مبارزه قاطع با علف های هرز پسته، مستلزم یک مبارزه تلفیقی است؛ اول اینکه پیشگیری خیلی مهم است؛ یعنی از ورود بذر علف های هرز به داخل باغ جلوگیری کنیم. این انتقال بذر معمولاً از طریق کانال های آبیاری اتفاق می افتد. در برخی کشورها، از فیلترهای قوی داخل کانال آب استفاده می کنند و اجازه ورود بذر